

Andrzej Mierzwiński

Kunice, woj. legnickie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 19, 66-67

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

co najmniej 15 popielnic, w większości mocno uszkodzonych. Wszystkie naczyńia /również misy/ mają dna płaskie lub spłaszczone. W obrębie powierzchni ograniczonej kręgiem, na poziomie bruku, wystąpiły trzy jamy ze spalenizną. W jednej z nich odkryto fragmenty naczyńia sitowatego i niestarannie wykonanego kubka. Po zakończeniu badań kurhan zrekonstruowano.

W wyniku badań przestrzeni płaskiej cementarszyska odkryto 5 płaskich, owalnych w planie, bruków kamiennych. Obiekty te składały się z jednej lub dwóch warstw kamieni i zawierały pochówki ciała palne bez popielnicowe /jedynie w obrębie uszkodzonego bruku XXI odkryto fragmenty dwóch naczyń/.

Materiały i dokumentacja z badań złożone są w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.

KALISZ-ZAWODZIE
Grodzisko

patrz
wczesne średniowiecze

KOLONIA LODZAN¹ gm. Dobroń
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

patrz
neolit

KOPOJNO, gm. Zagórz
woj. konińskie
Stanowisko 6

patrz
neolit

KOWALEWKO, gm. Oborniki
woj. poznańskie
Stanowisko 3

patrz
epoca brązu

KRASNYSTAW
woj. zamojskie
Stanowisko - Zamek

patrz
późne średniowiecze

KUNICE
woj. legnickie
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Nadodrza
we Wrocławiu

Badania prowadził mgr Andrzej Mierzwiański. Finansowało Muzeum Hutnictwa i Odlewnictwa Metali Kolorowych w Głogowie. Pierwszy sezon badań. Osada obronna kultury lużyckiej z okresu halastacznego i ślady osadnictwa z wczesnego średniowiecza.

Stanowisko położone jest na wschodnim brzegu Jeziora Kunickiego, uformowanym w postaci rozległego cypła, który wyniesiony 9 m ponad lustro wody opada stromym zboczem od strony jeziora. Jest ono oddalone ok. 2,0 - 2,2 km od centrum nadbrzeżnej części wsi, mierząc tę odległość wzdłuż południowego obrzeża zbiornika. Powierzchnię obiektu można szacować na 7-8 ha.

Osada została odkryta w 1960 r. i wówczas też przeprowadzono badania sondazowe /materiały zabytkowe i dokumentacja z tych badań zaginęły/. Celem badań było sprawdzenie datowania /Hallstatt D/ oraz charakteru zabudowy osiedla od strony wysokiego brzegu jeziora. Zakończono jeden wykop o powierzchni 300 m² /15 x 20 m/, usytuowany w miejscu kulminacji brzegu i tuż przy krawędzi skarpy. Podobnie jak w 1960 r., nie stwierdzono tam obecności konstrukcji obronnych, zaś bezpośrednio pod warstwą orną /o miąższości 0,1 - 0,4 m/ wystąpiły 33 obiekty zabudowy gospodarczo-mieszkalnej /nr 1-32, 15a/. Miały one formę przeważnie kolistą lub owalną, o rozpiętości najczęściej do 1,5 m, a w przekrojach przybierały kształty nieckowate, sięgając zwykle na głębokość do 0,25 m w poniżej poziomu ich odkrycia /nieliczne tylko odbiegają formą i wymiarami od wyżej nakreślonych/. Jeden obiekt /nr 15/ stanowi pozostałość budowli mieszkalnej typu półziemiankowego, o zachowanej wielkości ok. 5,5 m² /2,6 x 2,1 m/. Pięć dalszych /nr 15a, 23, 24, 31, 32/ zaliczyć można do jam postępowych, z których dwie /nr 15a i 24/ wiążą się z konstrukcją domostwa. Następnie pięć obiektów /nr 3, 4, 7, 10, 18/ to urządzenia ogniowe, tzn. ogniska lub piece /obiekt nr 3 ze śladami kopuły glinianej/, składające się z dwóch jam - paleniskowej i przypaleniskowej - rozdzielonych progiem calcowym.

Badante dostarczyły bardzo obfitego materiału ceramicznego, stosunkowo licznych fragmentów kości i grud polepy oraz kilkunastu odłupków i okruchów krzemieniowych. Uzyskano również zabytki specjalne: fragmenty form odlewniczych z piaskowca, gliniana figurka zwierzęca, przęślik gliniany, obrabiony kiel dzika, fragment glinianego modelu toporka, gliniane krątki i przedmioty rozkowane oraz fragment cylindrycznego waleczka.

Materiał ceramiczny pozwala datować odkrytą partię osady na starszą i środkową fazę okresu hal-

szackiego /C-C/D/. Natomiast materiały wczesnośredniowieczne reprezentowane są jedynie przez pięć szkieletów naczyń, które wystąpiły w formie domieszki w wypełnisku obiektu nr 10.

Materiały zabytkowe złożono w ZAN IHKM PAN we Wrocławiu.

Przewiduje się kontynuację badań.

LACHMIROWICE
woj. bydgoskie
Stanowisko 3

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Wielkopolski
w Poznaniu

Badania prowadził dr Krzysztof Szamałek i mgr Urszula Narotna-Szamałek. Finansował WKZ w Bydgoszczy oraz IHKM PAN. Cmentarzysko kultury historycznej z okresu halstańskiego C i D. Osada późnołacińska i wczesnośredniowieczna /VI-VII i XII-XIII w. /.

Celem badań było uściślenie chronologii oraz określenie zasięgu i charakteru badanego wczesnej przez R. Zielonkę cmentarzyska, wobec istniejących w literaturze sprzecznych na ten temat rozbieżności.

Cmentarzysko znajduje się na niewielkim wzniesieniu, usytuowanym nad dawną zatoką Gopła w pobliżu wpadającego w tym miejscu do jeziora ciek. Złożono 7 sondży o łącznej powierzchni 1,5 ara.

Natrafiono na 11 grobów ciałopalnych i 1 grób szkieletowy. Szczątki zmarłych pochowano w popielnicach bądź rozsypano na dnie jamy grobowej. Na ogół w grobach ciałopalnych spoczywały szczątki dwóch zmarłych, którym jako wyposażenie wkładano kilka naczyń, a niekiedy również ozdoby znajdujące się w popielnicach lub obok nich. Groby były płytko wkopane w warstwę czarnoziemu /30-60 cm/, dolną częścią zagłębiającą się w glinę morenową. Wokół niektórych grobów znajdowały się obietawy z kamieni polnych, a jeden był przykryty brukiem. Wśród naczyń glinianych wkładanych do grobów dominowały wazy dwustożkowate lub o brzuścu jajowatym pełniące funkcję popielnic oraz czerpaki i kubki. Występowały też naczynia jajowate, misy i naczynia miniaturowe. Ozdoby z brązu to: kółka, kolczyki, szpile oraz naszyjnik. Wszystkie groby ciałopalne w świetle analizy stylistycznej poszczególnych kategorii zabytków można datować na okres halstański D. Natomiast jedyny grób szkieletowy na okres halstański C. Szkielet był w nim usytuowany na osi N-S, skierowany czaszką w kierunku południowym i odwrócony stroną grzbietową ku górze.

Na stanowisku 3 wystąpiły też ślady osadnictwa z późniejszych okresów. Natrafiono na dwie ziemianki kultury przeworskiej, z których jedna o szerokości 3,3 m miała wraz z piwniczką głębokość około 2 m, a do piwniczki schodzono po wyciętych w glinie stopniach. W wypełnisku ziemianek znaleziono dużą ilość ceramiki naczyniowej oraz wiele kości zwierząt, w tym całkowicie zachowany szkielet psa. Natrafiono także na ślady osady wczesnośredniowiecznej z fazy A oraz jamę - piwniczkę wczesnośredniowieczną z fazy E.

LESNO, gm. Brusy
woj. bydgoskie
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

LUBIĄŻ, gm. Wołów
woj. wrocławskie

patrz
wczesne średniowiecze

LUBKOWO, gm. Krokowa
woj. gdańskie
Stanowiska 2 i 3

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Gdańsku

Badania prowadził mgr Zbigniew Żurawski. Finansowała Elektryczna Jądrowa "Żarnowiec" w Budowie. Pierwszy sezon badań. Osady kultury pomorskiej, okres halstański.

Stanowiska 2 i 3 usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie, położone są w środkowej i dolnej części zachodniego i południowo-zachodniego łagodnego stoku stożka napływowego, po wschodniej stronie Jeziora Żarnowieckiego. Przeprowadzono krótkotrwałe badania ratownicze.

Stanowisko 2

Pracami objęto łącznie 660 m² powierzchni lokalizując wykopy w zagrożonej strefie. Odkryto 115 obiektów, w tym paleniska, piec, jamy, fragmenty słupowych konstrukcji naziemnych - z dość znaczną ilością materiału ceramicznego.

Stanowisko 3

Na powierzchni 150 m² zarejestrowano i wyeksplorowano 18 obiektów gospodarczo-produkcyjnych ze znaczną ilością fragmentów ceramiki oraz 3 łańcuchy siekawkowe. Szczególnym odkryciem była jama w